

moșii nostri români cei vechi singur i-a mâncat“, o ereditatea delă acestia, derivându-se din generațiune în generațiune până chiar în dilele noastre.

Asupra metropolitului Sava, au nu un protopop al său ridică cea dintâi acusă, și la judecata lui au nu și fii sufletești de ai sei, preoți și laici, participără la mandatul calvinilor, al principelui Apafi? Un Georgiu Lazar, au n'a trebuit să ia lumea în cap, pentru că să scape de persecuțiunile acelora, cari i-se numiau lui frați? Metropolitul Șaguna chiar, au nu se vădu și el, în necasul și amărăciunea sa, indemnăt a-și părjolí testamentul, indată ce eșise din congresul național bisericesc din anul 1870? Au nu în fine cei mai meritați bărbați ai nostri își terminară dilele părăsiți de totă lumea în scârbe, lipse și suferințe, batjocuriți de multe ori chiar de ai lor, pentru binele ce le făcură?

Etă ce mai scrie în această materie tot d. Misail, profesor la universitatea din București: „Astați“, dice, „ca și în timpii lui Șincai, ideele mari, naționale, curat românesci, — ideele și ómenii ce le apără și le reprezentă, nu sunt mai bine văduți, nici mai bine tractați, de cum erau în timpii lui Șincai! Scriitorii meritoși umblă ca și el, cu manuscrisele în traistă, și poate că mor și de foame; marii căpitani și bărbați ai nemului stau cu țărina în gură, fără ca o singură petră să arete locul sănt unde zac ósele lor sacre!“ ¹⁾

Ei bine, până când tot aşa? Să nu fi sosit încă timpul, ca să cugetăm mai serios și mai drept despre noi, să ne cunoascem odată pre noi însăne, sciind bine, că numai dela cunoșința aceasta aternă viitorul și esistența noastră națională?!

Destul, că români la venirea metropolitului Șaguna în Transilvania, se aflau încă tot în starea cea posomorită de mai nainte, cu puțină diferență. Loviturile sortei încă tot mai scă-

¹⁾ Tot la locul citat mai sus.